

3 juni 2020

Bijkomende droogtemaatregelen op onbevaarbare waterlopen in provincie Antwerpen

Vanaf 4 juni 2020 wordt het captatieverbod op onbevaarbare waterlopen binnen de provincie Antwerpen uitgebreid en worden bijkomende maatregelen genomen om water op te stuwen.

Wegens de aanhoudende droogte stelt de Antwerpse gouverneur via politiebepaling een uitbreiding van het captatieverbod voor onbevaarbare waterlopen in. Het verbod is nodig ter bescherming van het (grond)watersysteem en de valleigebieden die zeer gevoelig zijn voor de gevolgen van droogte.

Op 8 mei 2020 stelde gouverneur Cathy Berx reeds een captatieverbod in voor 10 ecologisch kwetsbare waterlopen. Op 21 mei 2020 werd dit captatieverbod een eerste keer uitgebreid. Uit peilmetingen, uitgevoerd door provinciale terreincontroleurs en de Vlaamse milieumaatschappij (VMM), blijkt dat de waterpeilen de afgelopen 2 weken verder daalden. Bij de uitbreiding van het captatieverbod van 4 juni werden ook minder kwetsbare waterlopen toegevoegd aan het captatieverbod omdat ook daar het drempelpeil is overschreden.

De nasleep van de droogtes van afgelopen jaren laat zich nog duidelijk voelen op verschillende waterlopen in Vlaanderen. Grondwatervoorraden konden zich onvoldoende herstellen tijdens de afgelopen winter waardoor bij afwezigheid van neerslag, peilen en debieten op de waterlopen snel dalen.

Op basis van terreinwaarnemingen wordt vastgesteld dat de toestand van verschillende ecologisch kwetsbare en zeer kwetsbare waterlopen achteruitgaat en verschillende waterlopen dreigen droog te vallen.

Kader voor het instellen van captatieverboden

Om de schade te beperken werd een kader uitgewerkt in samenwerking met alle andere Vlaamse provincies, VMM, ANB en INBO voor het instellen van captatieverboden in ecologisch kwetsbare en zeer kwetsbare waterlopen.

Dit kader is gebaseerd op een kwetsbaarheidskaart waarbij waterlopen worden ingedeeld in ecologisch zeer kwetsbaar, ecologisch kwetsbaar en ecologisch minder kwetsbare waterlopen. Hoe kwetsbaarder de waterloop, des te strengere beschermingsmaatregelen uitgewerkt worden.

De basis voor de bepaling van de zeer kwetsbare waterlopen is o.a. de aanwezigheid van beschermde vissoorten zoals de beekprik, rivierdonderpad en grote modderkruiper. Voor de kwetsbare waterlopen geldt de aanwezigheid van de kleine modderkruiper, de serpeling, kopvoorn en kwabaal.

Het kader maakt ook een onderscheid op basis van het type waterloop. Het is evident dat kleinere waterlopen met een beperkt debiet een grotere impact ondervinden van droogte dan grotere waterlopen.

Op basis van de indeling in ecologische kwetsbaarheid en het type waterloop werden drempels (debiet of waterpeil) bepaald voor het instellen van captatieverboden.

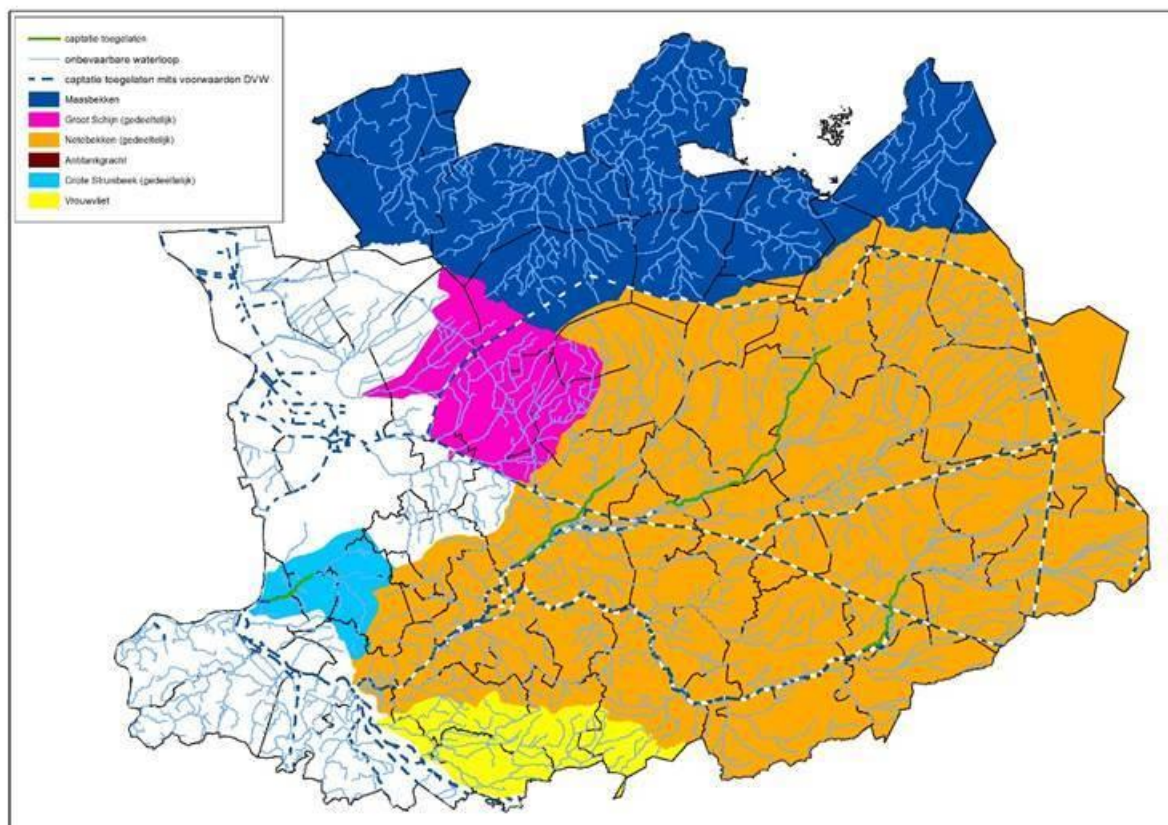
De droogtecommissie stelde in haar advies van 19/05/2020 voor om een captatieverbod in te stellen volgens dit kader voor de beoordeling van de ecologische kwetsbaarheid van oppervlaktewater bij droogte. De Dienst Integraal Waterbeleid heeft de toestand van de Antwerpse waterlopen verder opgevolgd en heeft vastgesteld dat verschillende drempelpeilen en debieten in de afgelopen 2 weken zijn overschreden.

Uitbreiding captatieverbod provincie Antwerpen: overzicht stroomgebieden

Op basis van dit advies besliste Antwerps gouverneur Cathy Berx om het captatieverbod vanaf donderdag 4 juni 2020 uit te breiden voor onderstaande stroomgebieden. Het verbod geldt tot de toestand zich terug normaliseert en wordt opgeheven bij politiebepsluit.

Het captatieverbod is van toepassing op gecategoriseerde waterlopen in volgende stroomgebieden: Groot Schijn (gedeeltelijk), Maasbekken, Netebekken (gedeeltelijk), Grote Struisbeek (gedeeltelijk) en Vrouwvliet. Uitzondering geldt voor de onbevaarbare waterlopen in het groen aangegeven op onderstaande kaart zijnde: Molenbeek/Bollaak, De Aa, Grote Nete en Grote Struisbeek. Het captatieverbod is niet van toepassing op bevaarbare waterlopen. Hiervoor gelden wel de richtlijnen van de beheerder, De Vlaamse Waterweg.

De precieze locatie van de afgebakende stroomgebieden w onderstaande kaart. De stand van zaken van de captatieverboden en een interactieve kaart zijn te raadplegen via www.cathyberx.be, www.provincieantwerpen.be/waterlopen of de [twitteraccount](#) van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid.

Overzicht gebieden provincie Antwerpen waar er vanaf 04/06/20 een captatieverbod van kracht is.

Dit betekent o.a. dat er geen water mag opgepompt worden om velden en tuinen te beregenen. Het captatieverbod geldt niet voor het beperkt capteren van drinkwater voor vee of voor het beperkt capteren van aanmaakwater voor gewasbeschermingsmiddelen.

Opstuwmaatregelen op onbevaarbare waterlopen

Gezien de aanhoudende droogte en het advies van VMM om het oppervlaktewater zoveel mogelijk te stuwen en vertraagd af te voeren, neemt ook provincie Antwerpen opstuwmaatregelen op de waterlopen van 2de categorie.

De geplande zomermaaiingen die traditioneel op een aantal trajecten gebeuren, zullen in 2020 grotendeels niet worden uitgevoerd. Hierdoor zal regenwater trager worden afgevoerd en krijgt het opgestuwde water beter de kans om te infiltreren naar het grondwater toe. Enkel wanneer het opgestuwde water bij een felle regenbui risico geeft op wateroverlast voor bewoning of bebouwing, zal de zomermaaiing uitzonderlijk toch worden uitgevoerd.

Gezien de voorspelde beperkte regenval de komende dagen lanceert de Provincie Antwerpen ook een oproep om al het regenwater zoveel mogelijk op te vangen en te bufferen in kleine grachten of bekkens. Want de voorspelde regen zal onvoldoende zijn om de lage grondwaterstanden te herstellen.

Algemeen spaarzaam watergebruik

Het blijft bijzonder belangrijk om zeer spaarzaam om te gaan met water en niet-essentieel gebruik (het sproeien van gazons, velden, sportterreinen...; het afspuiten van voertuigen, aanhangwagens...; het vullen van zwembaden en vijvers; ...) te vermijden. Water is een kostbaar en schaars goed. Denk steeds minstens 2x na alvorens u het gebruikt en probeer het zoveel als mogelijk te hergebruiken.

In bijlage:

- Politiebesluit captatieverbod 04/06/2020 + bijhorende kaart
- FAQ captatie
- Overzichtskaart gebieden captatieverbod provincie Antwerpen

Perscontacten :

Dienst Integraal Waterbeleid Provincie Antwerpen

Kris Huijskens

Droogte- en hemelwatercoördinator

T +32 3 240 54 71, M +32 473 83 99 79

E: Kris.Huijskens@provincieantwerpen.be

Kabinet gouverneur Cathy Berx:

Sara Claes

Kabinetsadviseur – communicatieverantwoordelijke

T: 03 240 50 52 M : 0476 50 55 91

E: Sara.Claes@provincieantwerpen.be

Gouverneur Cathy Berx vertegenwoordigt de provinciale, gewestelijke (Vlaamse) of federale (Belgische) overheid in de provincie Antwerpen. In die hoedanigheid vormt de gouverneur de schakel tussen de vier bestuurlijke niveaus: de federale overheid, de Vlaamse overheid, de provincie en de steden & gemeenten. Zij woont de provincieraden bij en zit de deputatie - het politieke hart van de provincie- voor. Als commissaris van de Vlaamse regering houdt zij bestuurlijk toezicht op de gemeenten en OCMW's en kan zij beslissingen schorsen die strijdig zijn met de wetten, decreten en besluiten van de federale of Vlaamse regering. Als commissaris van de federale regering heeft de gouverneur vooral taken op het gebied van ordehandhaving, veiligheid en rampenmanagement.